

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 1

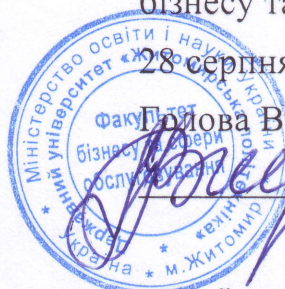
ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

28 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Організація зовнішньоекономічної діяльності»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 075 «Маркетинг»
освітньо-професійна програма «Маркетинг»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
26 серпня 2025 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Тетяна ЗАВАЛІЙ

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій БУРАЧЕК Ігор

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
28 серпня 2025 р., протокол № 7
Голова Вченої ради
_____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Організація зовнішньоекономічної діяльності»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 075 «Маркетинг»
освітньо-професійна програма «Маркетинг»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
26 серпня 2025 р., протокол № 8

Завідувач кафедри
_____ Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми
_____ Тетяна ЗАВАЛІЙ

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій БУРАЧЕК Ігор

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація зовнішньоекономічної діяльності» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 075 «Маркетинг» освітньо-професійна програма «Маркетинг» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 28 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 075 «Маркетинг»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		8-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 8,5	Освітній ступінь «бакалавр»	24 год.	– год.
		Практичні	
		24 год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		102 год.	– год.
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 32,0 % аудиторних занять, 68,0 % самостійної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Організація зовнішньоекономічної діяльності підприємства є важливою складовою господарської діяльності переважної більшості економічних суб'єктів в Україні. Тому теоретичні основи взаємовідносин національних та іноземних господарських одиниць набувають все більшої актуальності. Крім того, підставою здійснення найбільш ефективних зовнішньоекономічних стратегій має бути попередній фундамент з фундаментальних і спеціальних навчальних дисциплін. Це обумовлює вивчення окремого навчального предмету «організація зовнішньоекономічної діяльності».

Метою навчальної дисципліни «Організація зовнішньоекономічної діяльності» є обґрунтування, систематизація та узагальнення окремих закономірностей, умов, принципів, процесів і специфічних особливостей здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств України на зовнішніх ринках.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- дослідження специфіки механізму функціонування ЗЕД в Україні на сучасному етапі;
- вивчення нормативної бази щодо регулювання ЗЕД;
- вивчення методів оцінки тенденцій, суперечностей та доцільності діяльності у визначенні головних напрямків ЗЕД для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами ЗЕД;
- аналіз різних форм виходу на зовнішні ринки;
- аналіз сучасних особливостей організації зовнішньоекономічної діяльності;
- дослідження структурних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємств України;
- вивчення методики оцінки ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності;

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» та освітньо-професійною програмою «Маркетинг»:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 5

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів** навчання за спеціальністю 075 «Маркетинг»:

РНЗ. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

РН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

РН13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 6

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 7

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Основи організації ЗЕД

Тема 1. Організація зовнішньоекономічної діяльності та її роль в розвитку національної економіки (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; РНЗ; РН11)

Характеристика причин та передумов розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Суть та особливості зовнішньоекономічної політики країни. Основні положення теорії управління та організації зовнішньоекономічної діяльності. Показники функціонування зовнішньоекономічної системи країни. Організаційно-функціональні структури управління ЗЕД. Організаційна (корпоративна) культура міжнародних компаній.

Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РНЗ; РН11; РН13)

Принципи зовнішньоекономічної діяльності України. Класифікація суб'єктів та видів зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Систематизація методів регулювання ЗЕД.

Тема 3. Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоторгівельного обороту (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РНЗ; РН11; РН13)

Лібералізація та протекціонізм як типи зовнішньоторговельної політики держави. Функції мита та їх реалізація у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Митно-тарифне регулювання: сутність та роль у зовнішньоекономічній політиці. Митно-тарифне регулювання та його наслідки для економіки країни.

Тема 4. Особливості валютного забезпечення ЗЕД (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; РНЗ; РН11; РН13)

Валютні ринки й валютні курси. Сутність девальвації та ревальвації як

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 8

методів валютної політики. Основні види поточної валютної політики. Основні валютні операції в сучасній ЗЕД. Особливості та інструменти регулювання валютних ринків. Проблеми валютного регулювання в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 5. Зустрічна торгівля: форми, умови здійснення (ЗК3; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РН3; РН11; РН13)

Класифікація та характеристика форм зустрічної торгівлі. Сутність і суперечливість бартерних операцій. Фактори, що впливають на розповсюдження та вибір форм зустрічної торгівлі. Особливості розповсюдження зустрічної торгівлі в Україні.

Тема 6. Експортно-імпорتنі операції та порядок їх укладання (ЗК3; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РН3; РН11; РН13)

Визначення експортно-імпорتنих операцій, методи їх здійснення. Етапи підготовки та укладання експортної угоди за ініціативою продавця. Етапи підготовки та укладання імпорتنної угоди за ініціативою продавця. Особливості зовнішньоторговельних операцій з окремими групами товарів.

Тема 7. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках (ЗК3; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РН3; РН11; РН13)

Сутність і класифікація посередницьких операцій у зовнішньоекономічній діяльності. Основні суб'єкти міжнародного торгового посередництва. Сутність і особливості міжнародних орендних операцій. Лізинг у міжнародній господарській практиці.

Змістовий модуль 2. Управління та організація ЗЕД

Тема 8. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу (ЗК3; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РН3; РН11; РН13)

Тактика і стратегія проведення переговорів при укладанні зовнішньоекономічної угоди. Зміст та структура зовнішньоекономічного контракту.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 9

Характеристика базисних умов контактів. Ціна товару та загальна вартість контракту. Механізм міжнародних розрахунків та фінансові умови зовнішньоторговельних угод.

Тема 9. Ціноутворення у зовнішній торгівлі (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РНЗ; РН11; РН13)

Класифікація зовнішньоторговельних цін. Сутність контрактної ціни. Загальні відомості про визначення ціни на експортну та на імпорتنу продукцію, засоби фіксації ціни. Характеристика технічних та комерційних поправок і порядок їх використання при визначанні ціни контракту. Характеристика основних етапів визначення контрактної ціни. Основні умови, засоби і форми міжнародних розрахунків.

Тема 10. Рух капіталів, зарубіжних інвестицій у контексті зовнішньоекономічної політики (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РНЗ; РН11; РН13)

Вивезення капіталу як шлях максимізації прибутку. Інвестиційна політика як складова зовнішньоекономічної діяльності. Прямі зарубіжні інвестиції: заходи стимулювання та обмеження. Інвестиційна політика: імпортозаміщення та стимулювання експорту.

Тема 11. Організація та технологія міжнародних перевезень (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РНЗ; РН11; РН13)

Класифікація міжнародних перевезень. Особливості договорів міжнародних перевезень. Характеристика базисних умов поставки товару та основних груп умов «Incoterms». Права та обов'язки експортера, імпортера, міжнародного перевізника в залежності від умов поставки, визначених міжнародною угодою.

Тема 12. Маркетингові дослідження зовнішнього ринку при здійсненні експортно-імпортних операцій (ЗКЗ; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РНЗ; РН11; РН13)

Сутність маркетингових досліджень зовнішнього ринку. Вивчення і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 10

аналіз товару, покупця/продавця, зовнішнього ринку. Середовище міжнародного бізнесу: економічне, політичне, правове, культурне, інституціональне. Дослідження потенційних можливостей підприємства. Визначення специфічних вимог ринку. Загальні підходи до вибору зовнішнього ринку.

Тема 13. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності (ЗК3; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РН3; РН11; РН13)

Сутність та теоретичні аспекти визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Характеристика показників ефективності зовнішнього інвестування і кредитування. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Інтегральні показники ефективності ЗЕД.

Тема 14. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування (ЗК3; ЗК12; ЗК13; СК8; СК14; РН3; РН11; РН13)

Сутність та види ризиків ЗЕД. Особливості виникнення транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків та ризиків в зовнішньоекономічній діяльності. Основні напрями й методи впливу на ступінь ризику зовнішньоекономічної діяльності. Особливості уникнення та компенсації, збереження та передачі ризиків.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 11

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
<i>Змістовий модуль 1. Основи організації ЗЕД</i>								
Тема 1. Організація зовнішньоекономічної діяльності та її роль в розвитку національної економіки	9	1	1	7	-	-	-	-
Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні	9	1	1	7	-	-	-	-
Тема 3. Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоторгівельного обороту	12	2	2	8	-	-	-	-
Тема 4. Особливості валютного забезпечення ЗЕД	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 5. Зустрічна торгівля: форми, умови здійснення.	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 6. Експортно-імпортні операції та порядок їх укладання.	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 7. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках.	12	2	2	8	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	75	12	12	51	-	-	-	-
<i>Змістовий модуль 2. Управління та організація ЗЕД</i>								
Тема 8. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу	9	1	1	7	-	-	-	-
Тема 9. Ціноутворення у зовнішній торгівлі	9	1	1	7	-	-	-	-
Тема 10. Рух капіталів, зарубіжних інвестицій у контексті зовнішньоекономічної політики	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 11. Організація та технологія міжнародних перевезень	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 12. Маркетингові дослідження зовнішнього ринку при здійсненні експортно-імпортних операцій	12	2	2	8	-	-	-	-
Тема 13. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 14. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	12	2	2	8	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	75	12	12	51	-	-	-	-
ВСЬОГО	150	24	24	102	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 12

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Основи організації ЗЕД			
1	Тема 1. Організація зовнішньоекономічної діяльності та її роль в розвитку національної економіки 1. Поняття та сутність зовнішньоекономічної діяльності. 2. Характеристика організаційних структур ЗЕД.	1	-
2	Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні 1. Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектору економіки. 2. Механізми регулювання ЗЕД в Україні.	1	-
3	Тема 3. Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоторгівельного обороту 1. Тарифні методи регулювання ЗЕД 2. Нетарифні бар'єри регулювання ЗЕД	2	-
4	Тема 4. Особливості валютного забезпечення ЗЕД 1. Особливості валютного регулювання ЗЕД. 2. Санкції за порушення: штраф, пеня, позбавлення ліцензії, виключення з реєстру банків.	2	-
5	Тема 5. Зустрічна торгівля: форми, умови здійснення 1. Операції зустрічної торгівлі товарами. 2. Операції зустрічної торгівлі у рамках промислового співробітництва (прості та складні компенсаційні угоди, виробниче кооперування).	2	-
6	Тема 6. Експортно-імпорتنі операції та порядок їх укладання 1. Методи здійснення експортно-імпорتنих операцій. 2. Порядок укладання експортно-імпорتنих операцій.	2	-
7	Тема 7. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках 1. Зміст посередницьких операцій. Переваги та недоліки залучення посередників у зовнішньоекономічній діяльності. 2. Сутність та організаційні форми міжнародних орендних операцій	2	-
Змістовий модуль 2. Управління та організація ЗЕД			
8	Тема 8. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу 1. Зовнішньоторговельний контракт (ЗТК): характеристика основних та додаткових умов. 2. Формулювання основних умов контракту	1	-
9	Тема 9. Ціноутворення у зовнішній торгівлі 1. Особливості сучасної зовнішньоторговельної цінової стратегії фірми. 2. Основні ціни зовнішньоторговельних контрактів.	1	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 13

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
10	Тема 10. Рух капіталів, зарубіжних інвестицій у контексті зовнішньоекономічної політики 1. Прямі інвестиції в економіку України 2. Джерела інвестиційних вкладень	2	-
11	Тема 11. Організація та технологія міжнародних перевезень 1. Види транспорту 2. Особливості міжнародних перевезень	2	-
12	Тема 12. Маркетингові дослідження зовнішнього ринку при здійсненні експортно-імпортних операцій 1. Фактори впливу на маркетингову стратегію фірми у сфері ЗЕД 2. Етапи маркетингового управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	-
13	Тема 13. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності 1. Показники ефективності експорту. 2. Показники ефективності імпорту.	2	-
14	Тема 14. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування 1. Основні види ризиків в ЗЕД. 2. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності.	2	-
РАЗОМ		24	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Основи організації ЗЕД			
1	Тема 1. Організація зовнішньоекономічної діяльності та її роль в розвитку національної економіки 1. Охарактеризувати зовнішньоекономічну діяльність підприємств в умовах глобалізації міжнародної економіки. 2. Дослідити корпоративну культуру міжнародної компанії.	7	-
2	Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні 1. Управління ЗЕД на рівні країни: світовий досвід. 2. Регулювання ЗЕД на регіональному рівні.	7	-
3	Тема 3. Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоторгівельного обороту 1. Реекспорт та реімпорт. 2. Митний контроль.	8	-
4	Тема 4. Особливості валютного забезпечення ЗЕД 1. Розрахунки у безготівковій іноземній валюті.	7	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 14

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	2. Розрахунки в готівковій іноземній валюті.		
5	Тема 5. Зустрічна торгівля: форми, умови здійснення 1. Сучасний стан зустрічної торгівлі в Україні.	7	-
6	Тема 6. Експортно-імпорتنі операції та порядок їх укладання 1. Аналіз експортно-імпорتنих операцій України.	7	-
7	Тема 7. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках 1. Класифікація посередників за обсягом повноважень і місцем на ринку. 2. Організація збуту та способи винагороди посередників.	8	-
Змістовий модуль 2. Управління та організація ЗЕД			
8	Тема 8. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу 1. Формулювання додаткових умов контракту 2. Види та особливості застосування знижок у зовнішній торгівлі	7	-
9	Тема 9. Ціноутворення у зовнішній торгівлі 1. Цінові стратегії на зовнішньому ринку. 2. Демпінг у міжнародній торгівлі.	7	-
10	Тема 10. Рух капіталів, зарубіжних інвестицій у контексті зовнішньоекономічної політики 1. Основні етапи створення спільних підприємств. 2. Специфіка розвитку спільних підприємств в Україні.	7	-
11	Тема 11. Організація та технологія міжнародних перевезень 1. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів. 2. Специфіка діяльності транспортно-експедиційних підприємств.	7	-
12	Тема 12. Маркетингові дослідження зовнішнього ринку при здійсненні експортно-імпорتنих операцій 1. Особливості маркетингових досліджень на міжнародних ринках 2. Які суб'єкти забезпечують маркетингові дослідження у сфері ЗЕД	8	-
13	Тема 13. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності 1. Вплив валютних курсів на ефективність експорту та імпорту. 2. Сучасні проблеми підвищення ефективності ЗЕД підприємства.	7	-
14	Тема 14. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування 1. Структура та види страхових полісів. 2. Особливості страхування ЗЕД в Україні.	8	-
РАЗОМ		102	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 15

7. Індивідуальні самостійні завдання

Вивчення дисципліни «Організація ЗЕД» передбачає обов'язкову підготовку індивідуальних завдань різного ґатунку. До прикладу можуть бути наступні:

Завдання 1. Аргументуйте або спростуйте такі тези:

1. Сучасний розвиток світового господарства характеризується поглибленням і зміцненням міжнародних зв'язків. Економічні відносини країн стають все більш вагомими у житті та економіці окремих держав. Притаманне це й Україні, як невід'ємній складовій світової економіки. У нашій країні цей процес відбувається досить повільно, супроводжується значним ускладненням та наростанням суперечностей. Загострення світових проблем зумовлює підвищення уваги до державної політики та методів стимулювання зовнішньоекономічної діяльності країни.

2. Об'єктивною необхідністю подальшого розвитку економіки країни є заходи, які направлені на довготривале використання переваг міжнародного розподілу праці, створення умов широкого обміну досягненнями світової науки і техніки й повсюдне їх упровадження у виробництво. Зовнішньоекономічна діяльність – це важлива й невід'ємна сфера господарської діяльності, котра при ефективному використанні всього комплексу сучасних форм і методів міжнародних економічних відносин здатна впливати на технічне удосконалювання виробництва, підвищення продуктивності праці і якості продукції, яка виробляється. В цілому ж, вихід на зовнішній ринок самостійно господарюючих суб'єктів сприяє пристосуванню економіки до системи світогосподарських відносин, формуванню економіки відкритого типу. Саме тому розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємств, фірм, усіх учасників ринкових відносин – це суттєвий фактор підвищення ефективності господарської діяльності як на рівні окремих підприємницьких структур, так і в масштабах усієї країни. Ефективна зовнішньоекономічна діяльність сприяє відтворенню експортного потенціалу країни, підвищенню конкурентоспроможності українських товарів на світових ринках, формуванню раціональної структури

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 16

експорту й імпорту, залученню іноземних інвестицій на взаємовигідних умовах, забезпеченню економічної безпеки України.

Завдання 2. На основі аналізу Інтернет–публікації визначте проблеми та перспективи розвитку зовнішньоекономічних зв’язків України та дайте відповіді на запитання:

1. Охарактеризуйте перспективи подальшого розвитку та вдосконалення зовнішніх економічних зв’язків України.
2. Визначте перспективи співробітництва України з країнами Європи.
3. Запропонуйте перспективи розвитку співробітництва України з країнами Азії.
4. Які перспективи існують у зовнішньоекономічному співробітництві України з країнами Африки?
5. Запропонуйте перспективні напрями розвитку співробітництва України з країнами Америки.

Завдання 3. Аналіз ситуації.

В умовах, коли першочерговими завданнями України в сфері зовнішньоекономічної діяльності виступають адаптація національного законодавства до норм і стандартів Європейського Союзу, подальше відкриття ринків і зняття штучних обмежень щодо продукції українських товаровиробників у ЄС, Росії й США; забезпечення найкращих умов для залучення іноземних інвестицій, врахування інтересів України при визначенні нових маршрутів транспортування енергоносіїв, створення максимально сприятливих умов для діяльності українських товаровиробників на ринках Азії, Африки й Латинської Америки, – проблема удосконалення нормативно-правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності та її регулювання набуває особливої гостроти. В цьому аспекті логіка розгляду особливостей державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності шляхом конкретизації принципів зовнішньоекономічної діяльності та нормативно-організаційного механізму їх реалізації дозволяє виявити і зняти внутрішні протиріччя у відповідній системі законодавства ще на рівні основоположних засад. Урахування визначених принципових вад

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 17

законодавства про зовнішньоекономічну діяльність та практики його реалізації у подальшому законотворчому процесі має забезпечити підвищення ефективності системи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Прокоментуйте дану ситуацію і дайте відповіді на запитання:

1. Які проблеми існують в Україні з нормативно-правовим забезпеченням ЗЕД?
2. Які шляхи ви пропонуєте для вирішення цих проблем?
3. Які вади існують у законодавстві про зовнішньоекономічну діяльність?

Завдання 4. Аргументуйте або спростуйте такі тези:

1. Зазвичай НБУ посилює валютне регулювання, як запобіжний чи реагуючий комплекс заходів, з метою недопущення дестабілізації або відновлення стабільної ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках країни.

Лібералізація ж валютного регулювання відбувається з метою зниження рівня тінізації та стимулювання валютних операцій суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

2. Антикризові заходи НБУ у 1998, 2008, 2014 роках обумовлені загостренням проявів кризи та необхідністю пошуку інструментів протидії. В контексті подолання кризових явищ НБУ впроваджує тимчасові спеціальні обмеження щодо: скорочення терміну валютного контролю; збільшення частки валютної виручки, що підлягає обов'язковому продажу; посилення вимог щодо купівлі валюти для розрахунків по імпортних операціях.

На підґрунті дослідження валютного регулювання в Україні, зміни умов валютного контролю та діяльності НБУ під час валютних криз, передкризовий, посткризовий та міжкризовий періоди, аргументовано можна стверджувати, що антикризові заходи НБУ мають традиційно реагуючий характер та не містять ознак превентивності.

Завдання 5. Сформулюйте розділ контракту «кількість» для поставки з України до Великобританії: цукру; цементу; мінеральної води

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 18

«Миргородська»; повидла, фасованого у вакуумну упаковку по 250 г; телевізорів; тканини; відходів ткацької промисловості.

Завдання 6. Обґрунтуйте і сформулюйте розділ контракту «якість» за вхідними даними завдання 5.

Завдання 7. Сформулюйте контрактні умови щодо терміну і дати поставки для: разової поставки; періодичної поставки; опосередкованого способу визначення дати поставки. Товар обрати у завданні 5.

Завдання 8. Обґрунтуйте формулювання вступної частини контракту (номер контракту, місце і дату підписання, визначення сторін) для конкретної зовнішньоекономічної операції, враховуючи вихідні дані завдання 5.

Завдання 9. Розробіть проект реклаमाції, претензії та протоколу розходжень при недопоставці, поставці неякісного товару і при поставці товару не в потрібному асортименті і обсязі.

Завдання 10. Аргументуйте або спростуйте такі тези:

1. Сьогодні практично жодна зовнішньоекономічна операція не обходиться без кредиту в тій чи іншій формі.
2. Факторинг – це особливо вигідна форма фінансування для підприємств дрібного та середнього бізнесу.
3. Переважна частина лізингових операцій припадає на угоди з рухомим майном, однак в останні роки намітилася тенденція до збільшення частки лізингу нерухомого майна.
4. Прямий імпорتنний факторинг має сенс лише в тому випадку, коли експорт здійснюється лише в одну або дві країни.
5. Між укладанням договору на купівлю векселів та фактичним здійсненням угоди минає досить тривалий період. Однак, в цей період експортер виплачує форфейтеру комісійні за зобов'язанням, які становлять певний процент від суми угоди (0,075-0,125% щомісячно).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 19

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
РНЗ. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей та презентацій)
РН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей та презентацій)
РН13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей та презентацій)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РНЗ. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 20

Результат навчання	Методи контролю
РН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 21

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	—
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	—
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	—

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	30	—
Участь у дискусії	10	—
Виконання поточних тестових завдань	20	—
Виконання та захист завдань, кейсів	20	—
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	—

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 22

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{УД100} \times ВК_{УД} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + P_{ЗК100} \times ВК_{ЗК}) \times K_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{УД100}$, $P_{ТЗ100}$, $P_{ЗК100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$$ВК_{В} = 30 \div 80 = 0,375;$$

$$ВК_{УД} = 10 \div 80 = 0,125;$$

$$ВК_{ТЗ} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$$ВК_{ЗК} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $K_{НЗ} = 80 \div 100 = 0,8$.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 23

навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 24

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Базові умови поставки	Basic terms of delivery
2	Безмитне ввезення	Duty free importation, imports in bond
3	Бондовий склад	Bonded warehouse
4	Ваговий сертифікат	Weight note
5	Валютні цінності	Currency values
6	Вантажні операції	Cargo operations
7	Дедвейт	Deadweight
8	Диспач	Dispatch
9	Експедитор	Freight forwarder
10	Замовлення	Order
11	Запаси страхові	Safety stock
12	Імпорт	Import
13	Інкотермс	International Commercial Terms, INCOTERMS
14	Логістика	Logistics
15	Логістична операція	Logistic operation
16	Митна вартість товару	Customs value
17	Митна декларація	Customs declaration, customs entry
18	Митна територія	Customs area
19	Митний кордон	Customs border
20	Мито ввізне	Import duty
21	Мито вивізне	Export duty
22	Перевізник	Carrier
23	Рахунок-фактура	Invoice
24	Реекспорт	Re-export
25	Реімпорт	Reimport

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 25

12. Рекомендована література

Основна література

1. Бікулов Д.Т., Головань О.О., Олійник О.М., Маркова С.В., Сухарева К.В., Мостовий В.О. Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент міжнародного бізнесу». Запоріжжя: ЗНУ, 2025. 96 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/25385>

2. Григорова З.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра спец. 073 Менеджмент Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 174 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/d660bc0d-5126-4a10-80af-52c885d3e06e>

3. Дугієнко Н.О. Основи зовнішньоекономічної діяльності підприємства: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка». Запоріжжя: ЗНУ, 2022. 140 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/16991>

4. Дунська А. Р., Жалдак Г. П., Бондар В. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Практикум [Електронний ресурс]: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спеціальності 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 110 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/523c7e62-ed85-45ad-a1b9-8d44771a26a3>

5. Дунська А.Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПІ ім. І. Сікорського. 2022. 181 с. URL:

https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50100/1/ManagD_2022_konspekt.pdf

6. Козловський В.О. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Вид. 4-те, перероб. та доп. Вінниця: ВНТУ, 2025. 104 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/44504/173510.pdf?sequence>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 26

=2&isAllowed=y

7. Кононенко Л.В., Магопець О.А., Назарова Г.Б. Зовнішньоекономічна діяльність: облік, контроль та оподаткування : навч. посіб. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 548 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/31e82425-2ed2-4897-b552-8d648f1a5105/content>

8. Крисоватий А.І., Зварич Р.Є., Баглей Р.Р [та ін.] Міжнародний менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 511 с. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52451>

9. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Дьяченко О.В. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.

10. Макажан Є. В., Бікулов Д. Т., Протас А. М., Олійник О. М., Маркова С. В., Головань О. О. Організація міжнародного бізнесу: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент міжнародного бізнесу». Запоріжжя: ЗНУ. 2025. 140 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/25572>

11. Макажан Є.В., Бікулов Д.Т., Протас А.М., та ін. Фінансування зовнішньоекономічної діяльності та аналіз її ефективності: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2025. 92 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/25571/1/0061367.pdf>

12. Остапчук Т.П., Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: навч. посібник; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Житомирська політехніка, 2023. 280 с. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/336394/mod_resource/content/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 27

%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf

13. Подцерковний О.П., Зятіна Д.В., Бойченко Е.Г., Попелюк В.П. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 166 с. <https://dspace.onua.edu.ua/items/d409d3ef-b608-425a-a6d9-57a4d1fld557>

14. Решетило В. П., Бервено О. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / за ред.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с. URL: https://eprints.kname.edu.ua/65901/1/2018_%D0%A0%D0%95%D0%9F%D0%9E%D0%97_20%D0%9D%20%2010.06.pdf

15. Смокова Т.М. Основи ЗЕД. Конспект лекцій для студентів спеціальності D3 «Менеджмент» ОПП «Проектний менеджмент». Одеса: ОНМУ, 2025. 62 с. URL: <http://rp.onmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/4905/1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

16. Сухарева К. В., Бікулов Д. Т., Маркова С. В., Головань О. О., Олійник О. М., Маказан Є. В. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 124 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/12345/25625/0061674.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

17. Хурдей В.Д., Даценко В.В., Міщенко Д.А., Семенова Л. Ю. Маркетинг у митній діяльності: навч. посіб. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2024. 205 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/6906>

18. Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Київ: Кондор. 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 28

Допоміжна література

1. Авраменко Н. Л., Дорошенко Т. М., Матвеев М. Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. Економіка та держава. 2022. № 1. С. 55-60. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.1.55>
2. Гатілов А.Ю. Основні підходи до управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Економічний вісник Донбасу. 2024. № 3 (77). С. 149-159. URL: <https://nasplib.isofts.kiev.ua/items/9d1b6c50-42fe-4b0e-870c-2f73b41bea6b>
3. Гринів Л.В., Михайлів Г.В. Особливості ЗЕД підприємств України в умовах глобалізації та воєнного стану. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 14 (28). С. 74-84. URL: <https://lib-gero.pnu.edu.ua/handle/123456789/20769>
4. Живко З., Рассадникова С., Живко В., Шегинська, А. Основні завдання та методи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Вчені записки Університету «КРОК». 2024. №2(74), С. 83-96. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-83-96>
5. Жигалкевич Ж., Драгомощенко А. Стратегічне планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Економіка та суспільство, 2021. №33. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-27>
6. Кравчик Ю. В. Планування зовнішньоекономічної діяльності як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства на світовому ринку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2021. № 4. С. 78-83. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/items/f33a7480-4d96-4488-959d-481339c9a10f>
7. Кучіна С., Долина І. Стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Економічні науки. 2024. №1. С. 110-114. URL: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2024.1.110>
8. Несторишен І. В., Бережнюк І. Г., Брендак А. І. Система управління митними ризиками в контексті спрощення митних процедур. Modern Economics. 2020. № 22 (2020). С. 59–63. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V22\(2020\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V22(2020)-09)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 29

9. Холденко В.І., Гринів Л.В., Бурачек І.В. Сталий розвиток міжнародної логістики в умовах глобалізації: економічні аспекти. Бізнес-навігатор. 2025. Вип. 3 (80). С. 61-66. URL: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-10>

10. Tkachuk H., Buzhymyska K., Burachek I., Vyhovskiy V., Pashchenko O. Confectionery Enterprises' Competitiveness in the Domestic Market of Ukraine and their Export Potential: An Analytical Overview and Top-10 Rating. Economic Affairs. 2023. Vol. 68 (Special Issue). pp. 963-969. URL: DOI:10.46852/0424-2513.2s.2023.45

11. Tkachuk H., Burachek I., Biriuchenko S., Buzhymyska K., Vyhovskiy V. Management of agribusiness enterprises to ensure the sustainability of their economic activity. Rivista di Studi Sulla Sostenibilita. 2022. Vol. 2. pp 305-321. URL: DOI:10.3280/RISS2022-002018

12. Tkachuk, H., Burachek, I., Vyhovskiy, V., Sotnyk, A., Tsaruk, I. Analysis of the financial derivatives for risk management in the context of financial market instability. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics". 2024. Vol.11(4), 81-92 pp. URL: DOI:10.52566/msu-econ4.2024.81

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Розвиток експорту. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

3. Зовнішні відносини. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

4. Міжнародний інститут бізнесу. URL: <http://www.iib.com.ua>

5. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: www.icps.kiev.ua

6. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>

7. Торгово-промислова палата України. URL: <https://uccr.org.ua/>

8. Організація економічного співробітництва і розвитку. URL:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.9- 05.01/075.00.1/Б/ОК34- 01-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 30 / 30

<http://www.oecd.org/>

9. Світовий банк. URL: <http://www.worldbank.org/>.

10. Harmonized System Database. World Customs Organization. URL: <http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/tools-to-assist-with-the-classification-in-the-hs/hs-online.aspx>.

11. Incoterms 2020. International Chamber of Commerce (ICC). URL: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-2020/>